

GREEN
CLIMATE
FUND

Empowered lives.
Resilient nations.

“Հարմարվողականության ազգային ծրագիր՝
Հայաստանում միջնաժամկետ և երկարաժամկետ
հարմարվողականության պլանավորման
առաջխաղացման համար”
ՄԱԶԾ-ԿԿՀ/00104267 Ծրագիր

Մեկնարկային աշխատաժողով

Գոհար Հովհաննիսյան, ՄԱԶԾ-ԿԿՀ ծրագրի համակարգող

“Անի Պլազա” հյուրանոց, Երևան, փետրվարի 13, 2019թ.

Ծրագրի մասին

Ֆինանսավորման աղբյուր՝	Կլիմայի կանաչ հիմնադրամ
Հատկացված միջոցներ՝	2,726,902 ԱՄՆ դոլար
Իրականացնող՝	ՄԱԶԾ Հայաստան
Տևողությունը՝	2019-2022 (48 ամիս)
Ստորագրման ամսաթիվ՝	Նոյեմբեր 27, 2018

Ծրագրի շահատուները

- Բնապահպանության նախարարությունը, որպես ԿՓ կոնվենցիայի իրականացման լիազորված գերատեսչություն,
- Արտակարգ իրավիճակների նախարարությունը և “Հիդրոօդերևութաբանության և մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործության ծառայություն” ՊՈԱԿ-ը,
- Խոցելի ոլորտների պատասխանատու գերատեսչությունները՝ գյուղատնտեսություն, էներգետիկա (ջրային ռեսուրսներ), առողջապահություն, տուրիզմ և բնակավայրեր:

Բազային իրավիճակ

Խնդիր՝ Հայաստանը Եվրոպայում և Կենտրոնական Ասիայում կլիմայի փոփոխության նկատմամբ ամենա խոցելի երկրներից մեկն է, սակայն չունի հարմարվողականության համապարփակ շրջանակ:

Խոչընդոտներ

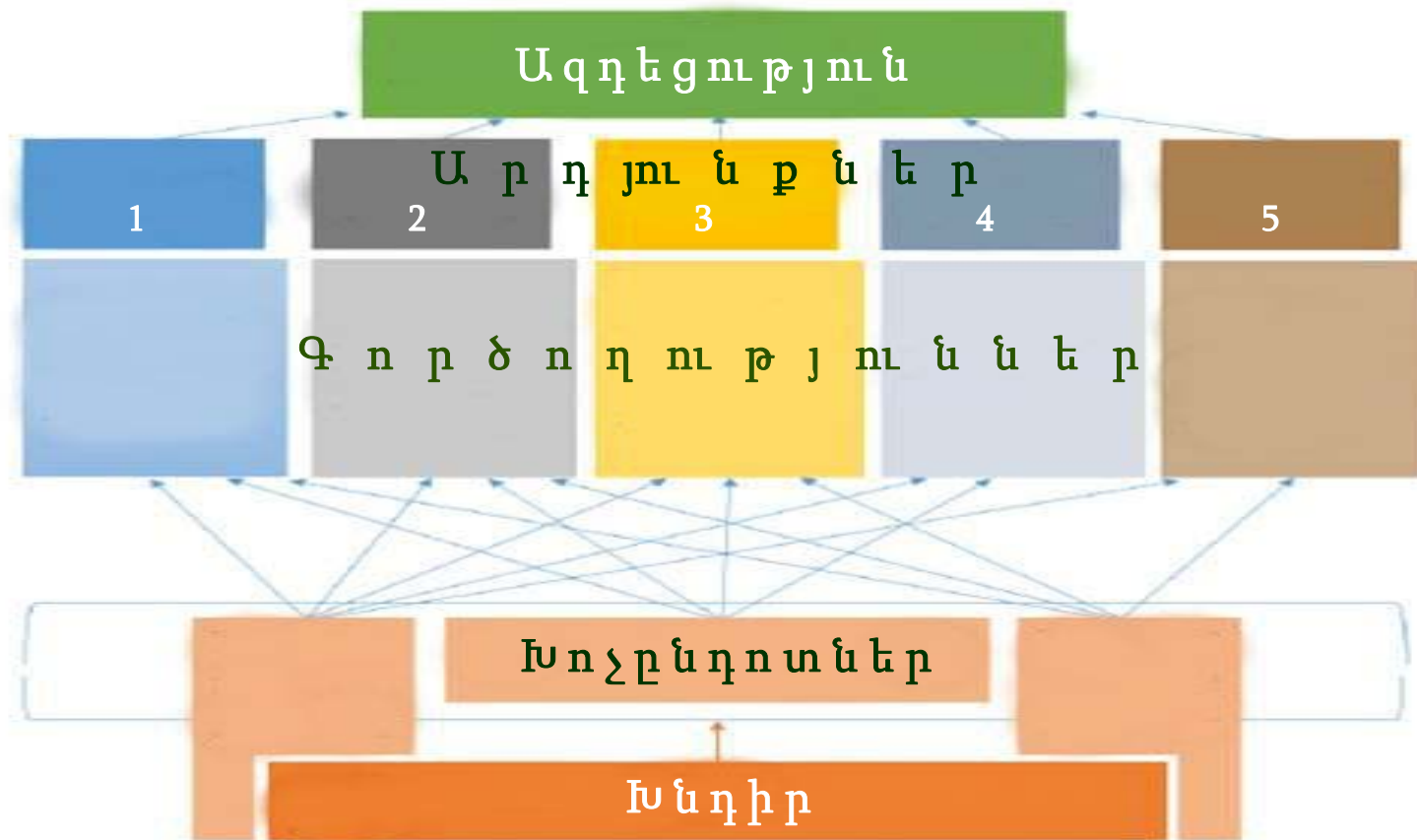
- Կլիմայի փոփոխության հարմարվողականության խնդիրների նկատմամբ ոլորտային նախարարությունների սահմանափակ իրազեկվածության և կարողությունների աստիճան:
- Կլիմայի փոփոխության հետ կապված ռիսկերի և հարմարվողականության ինտեգրման պահանջը չի սահմանված պլանավորման գործընթացների և փաստաթղթերի մեջ:
- Ռիսկի և խոցելիության տեղեկատվության փոխանակման, հարմարվողականության միջոցառումների մշակման և առաջնահերթությունների որոշման համար հստակ գործընթացների բացակայությունը:

Ծրագրի նպատակը

Աջակցել Հայաստանին՝ վերացնել առկա խոչընդոտները և կլիմայի փոփոխության հարմարվողականության վեց գերակա ոլորտներում ներդրումների առաջնահերթության սահմանմանը, մեծացնել ֆինանսական ռեսուրսների հասանելիությունը:

Ծրագրի իրականացման գծապատկեր

ԲԱՂԱԴՐԻՉ 1	ԲՅՈՒՋԵ, ԱՄՆ դոլար
<p>Ձևավորված են ազգային լիազորությունների շրջանակները, համակարգման մեխանիզմները, իսկ բացթողումները գնահատված և վերացված են</p> <ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="293 799 1301 922">1. ՀԱԾ գործընթացի ինստիտուցիոնալ կարգավորումները բացահայտված են:<li data-bbox="293 979 1688 1233">2. Առկա տեղեկատվությունը կլիմայի փոփոխության ազդեցության, խոցելիության և հարմարվողականության վերաբերյալ բացահայտված և համակարգված է և բացթողումները գնահատված են:	317,818

Արդյունք 1

- Միջգերատեսչական համակարգող խորհրդի լիազորությունները, ՀԱԾ կառավարման մեխանիզմները և տեխնիկական առաջադրանքները ձևակերպված են:
- ՀԱԾ իրականացման համար հայեցակարգային փաստաթուղթը հաստատված է:
- Խորհրդարանը և այլ նախարարությունները իրազեկված են ՀԱԾ գործընթացի և ԿՓՀ վերաբերյալ:
- Ազգային և տարածաշրջանային մակարդակներում առկա կլիմայի սցենարները, սոցիալ-տնտեսական տեղեկատվությունը, առկա խոցելիության գնահատումները համախմբված են բացերը լրացնելու նպատակով:
- Ոլորտային, տարածքային և միջազգային հարմարվողականության ծրագրերը գույքագրված են և քաղված դասերը բացահայտված են:

ԲԱՂԱԴԴԻՉ 2	ԲՅՈՒՋԵ, ԱՄՆ դոլար
<p>Նախապատրաստական աշխատանքներ ստանձնած ՀԱԾ գիտելիքների բազայի ստեղծման և ՀԱԾ կազմման նպատակով</p> <ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="255 798 1724 925">1. Կլիմայական տվյալների հասանելիությունը և կիրառությունը բարելավված են:<li data-bbox="255 973 1724 1228">2. Կարողությունների բացթողումները և թուլությունները՝ ՀԱԾ գործընթացի տեղական սեփականատիրական մոտեցումն ապահովելու համար բացահայտված և արձագանքված են:	768,454

Արդյունք 2

- Ռիսկերի և խոցելիության համապարփակ քարտեզները 6 գերակա ոլորտների համար թարմացված են:
- Հիդրոոդերևութաբանական տվյալների հասանելիությունը բարելավված է:
- Կլիմայի ազդեցության և կլիմայի խոցելիության գնահատման մեթոդաբանությունների և մոտեցումների, սոցիալ-տնտեսական գնահատման մեթոդաբանությունների վերաբերյալ դասընթացները մշակված և իրականացված են:
- ԿՓ թեմայով դասընթացներ գյուղատնտեսության աջակցության կենտրոնների շահառուների համար կազմակերպված և իրականացված են:

ԲԱՂԱԴՐԻՉ 3	ԲՅՈՒՋԵ, ԱՄՆ դոլար
<p data-bbox="300 564 994 624">ՀԱԾ ներդնումը աջակցված է</p> <ol data-bbox="300 683 1599 1098" style="list-style-type: none"><li data-bbox="300 683 1599 804">1. Հարմարվողականության պլանավորման ազգային կարողությունները բարելավված են:<li data-bbox="300 863 1480 984">2. Հարմարվողականության ներդրման ազգային ռազմավարությունը մշակված է:<li data-bbox="300 1043 1122 1098">3. ՀԱԾ մշակված և տարածված է:	<p data-bbox="1742 564 1917 619">874,120</p>

Արդյունք 3

- Կազմակերպված են դասընթացներ և հանրային իրազեկվածությունը բարձրացված է:
- Մշակված են ոլորտային հարմարվողականության 6 ծրագրեր:
- Երկու մարզերում իրականացված են կլիմայի ռիսկի գնահատումներ:
- Գերակա ԿՓՀ գործողությունների փուլային ներդրման ռազմավարությունը մշակված է:
- Մշակված են առնվազն 2 ԿՓՀ ծրագրային հայեցակարգեր:
- Շահագրգիռ կողմերի հետ հաղորդակցության և իրազեկվածության բարձրացման ռազմավարությունը մշակված և ներդրված է:
- Դպրոցական ծրագրերում ԿՓՀ ինտեգրումը դյուրացնելու գործընթացը մշակված է:

ԲԱՂԱԴՐԻՉ 4	ԲՅՈՒՋԵ, ԱՄՆ դոլար
<p>ՀԱԾ-ների և հարմարվողականության առաջընթացի գծով չափումների, հաշվետվության և հավատագրման մեխանիզմների առկայություն</p> <p>1. ՀԱԾ գործընթացի և հարմարվողականության առաջընթացի մոնիտորինգի հնարավորությունները բարելավված են:</p>	<p>242,514</p>

Արդյունք 4

- Առկա մոնիտորինգի և գնահատման գործողություններն ու գործընթացները՝ հարմարվողականության առաջնային գծում հատկորոշված են:
- Առաջնահերթ ոլորտներում գենդերային զգայուն և թափանցիկ մոնիտորինգի համակարգը մշակված է:
- Մինչ ծրագրի ավարտը ՀԱԾ գործընթացները, գործողություններն ու քաղված դասերը՝ հատկորոշված հարմարվողականության գործողությունների հնարավոր ընդլայնման նախապատրաստման համար վերանայված են:

ԲԱՂԱԴՐԻՉ 5	ԲՅՈՒՋԵ, ԱՄՆ դոլար
<p>Մշակված է ՀԱԾ և ԿՓՀ ֆինանսավորման ռազմավարությունը</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ֆինանսավորման ռազմավարություն ՀԱԾ շարունակական գործընթացն ապահովելու համար մշակված է:2. Քաղաքականության տարբերակներ հարմարվողականության ֆինանսավորման հավաքագրման ուղղությամբ, այդ թվում՝ հանրային-մասնավոր գործընկերությունների միջոցով սահմանված և առաջարկված են:	394,144

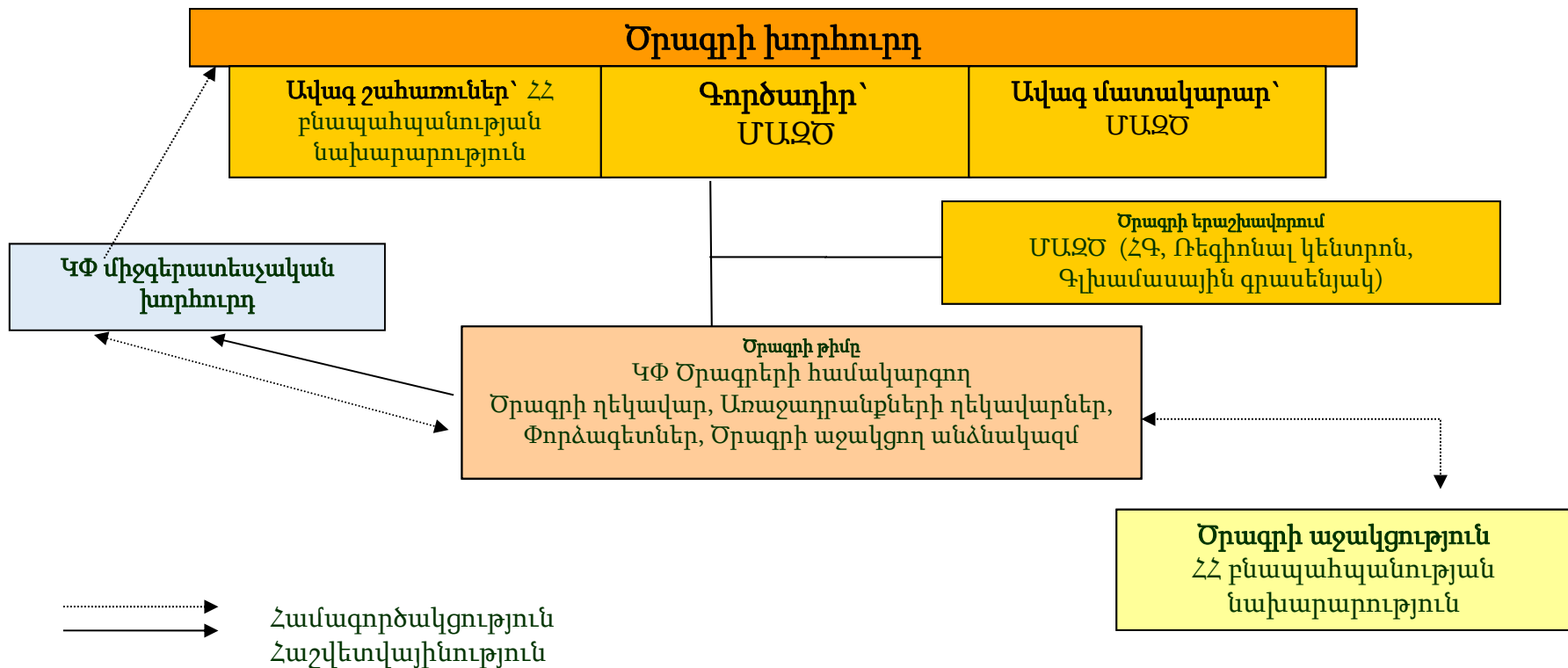
Արդյունք 5

- ԿՓՀ ֆինանսավորման բացը և գործողությունների ժամանակացույցի գնահատումը կատարված է և ֆինանսավորման աղբյուրները հայտնաբերված են:
- Շահագրգիռ կողմերը իրազեկված են առկա ազգային և միջազգայնորեն հասանելի ֆինանսավորման մեխանիզմների վերաբերյալ:
- Համայնքային և պետական-մասնավոր համագործակցությունը՝ ոլորտային, մարզային և տեղական հարմարվողականության պլանավորմանը աջակցելու համար հիմնված է:
- Մասնավոր հատվածի ներգրավվածությունը ԿԹՀ-ում գնահատված է:

6. Ծրագրի կառավարում և մոնիտորինգ՝

129,852

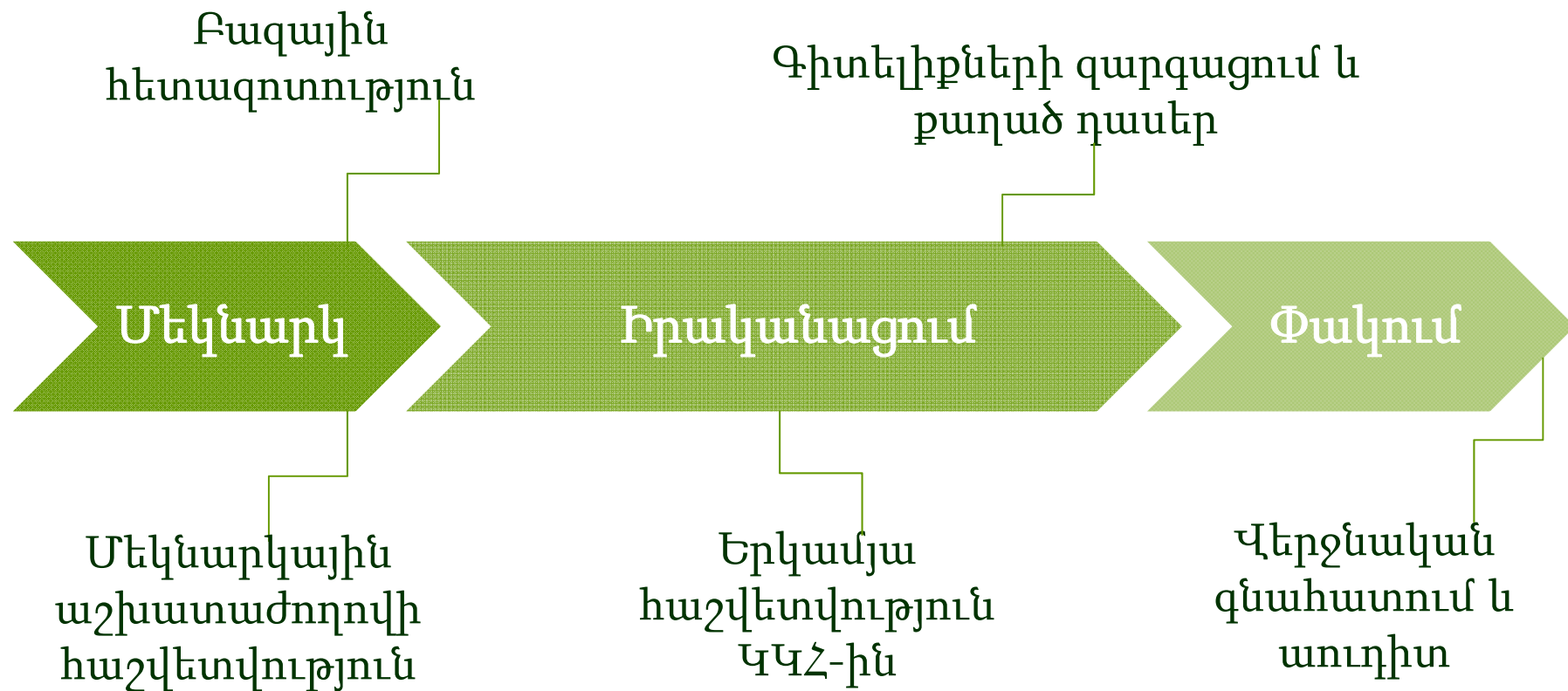
Ծրագրի կառավարման կառուցվածքը

Ծրագրի մոնիտորինգի և գնահատման պլան

- Հաշվետվություններ`
 - Մեկնարկային հաշվետվություն
 - Եռամսյակային և տարեկան հաշվետվություններ (ՄԱԶԾ-ին, ԿԿՀ-ին)
 - Քաղված դասերի հաշվետվության մշակում
 - Ավարտական հաշվետվություն
- Միջանկյալ և ավարտական անկախ գնահատում
- ԿԿՀ և ՄԱԶԾ գրասենյակների ներկայացուցիչների ստուգայցեր
- Ծրագրի Խորհրդի հանդիպումներ
- Ֆինանսական աուդիտ
- Բնապահպանական, սոցիալական ռիսկերի և գենդերային գործողությունների մոնիտորինգ
- Շահագրգիռ կողմերի ներգրավվածության պլանի իրականացման մոնիտորինգ

Ծրագրի մոնիտորինգ և գնահատման փուլեր

Ծրագրի մեկնարկային փուլ

- ✓ ՄԱԶԾ ձևաչափով ծրագրի փաստաթղթի լրամշակում և հաստատում
- ✓ Ծրագրի մեկնարկի թույլտվության ստացում ՄԱԶԾ Գլխամասային գրասենյակի կողմից
- Ծրագրի մեկնարկի կազմակերպում
 - ✓ Առաջադրանքի ղեկավարի ընտրություն և
 - ❑ *փորձագիտական խմբի ձևավորում*
 - ✓ Մեկնարկային աշխատաժողովի կազմակերպում շահագրգիռ կողմերի հետ քննարկումների կազմակերպում, այլ միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցության շրջանակների ճշգրտում
 - ❑ *Ծրագրի արդյունքների և ռեսուրսների տրամաբանական շրջանակի վերանայում, և առաջընթացի չափորոշիչների հստակեցում,*
 - ❑ *Տարեկան աշխատանքային պլանի մշակում և ներառում ՄԱԶԾ ATLAS համակարգի մեջ*
 - ❑ *Մեկնարկային հաշվետվության կազմում և հաստատում*

Ծրագրի գործընկերների ցանկ

- *Կլիմայի փոփոխության միջգերատեսչական համակարգման խորհուրդ*
- *Բնապահպանության նախարարություն*
- *Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն*
- *Տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն*
- *Պլանավորման նախարարություն*
- *Էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարություն*
- *Տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն*
- *Ազետների ոլորտի նվազեցման ազգային հարթակ (DRR platform)*
- *Միջազգային կազմակերպություններ*
- *ՀԿ-ներ*
- *...*

Շնորհակալություն